

תמשלת בגין

בבגין יש ממשלה. דמותה ברורה. אין זה נושא להתחכמויות. אף שיבו הבריחות סביב הקמתה, ממשלה זו אינה בדיחה. **יש נראות את הדברים כמות שהם. כי הם יקבעו את עתידנו, את גורל המדינה, את חיי כנניה.**

ממשלה זו דומה למישור שטוח. ש"הר אחד מזדקק מתוכו.

מנחם בגין. **אל תהיה נאיב. איש אישנו בעניין זה. אין זו ממשלה של כריזמט, כפי רוב. זוהי ממשלה שיש בה איש אחת, וכריזמט אחרים, רובם אפסים.** דויד בן-גוריון. ה"אחד בדורו". התקרב למצב כזה, אך מעולם לא הגיע אליו. בארבע השנים שבין מיבצע סיני ופרשת לבון התקרב לשלטון יחיד. אך גם אז כללה המערכת השליטתית עכבות רבות. המיפלגה עדיין תפקדה. היא יכלה לבלום ולעכב. בסופו של דבר היא גברה גם על בן-גוריון.

אין שום עכבות מסוג זה במערכת ה"שילטון של מנחם. הוא לבדו יקבע את כל ההחלטות הנוגעות למיחמה ושלווה, סיוח השפחים הכבושים, התנח"ל, יחסים עם יריביו.

בשנים הקרובות תהינה אלה ההחלטות החשובות — ורק הן. כי הן תחרזנה את דינם של אלפים רבים לחיים או למוות. הן תחלושנה על המצב הכלכלי, וממילא גם על המצב החברתי. הן תקבענה אם תהיה מדינת-ישראל אפיוודה היסטורית, שתסתים במצדה חדשה, או שתהפוך עובדת-קבע לדורות.

כאשר בגין ידבר על נושאים אלה, כל האחרים ישתקו. אם סבר אישנו שימחה ארליק או יוסף בורג שיוכל להשפיע עליו בעניינים אלה, כהוא זה, הרי עצם יומרתו היא מגוחכת. זה כבר הוכח במהלך המ"ש. שאומנם עם ד"ש, כאשר הליברלים הציוני עז משחו, הסכימו למשחו. רמזו למשחה — ואז בא בגין, החליט. הודיע, וסביב השול"חן השתררה דממה דקה.

בשפה הלאטינית, האהובה כל-יך על בגין, יש פסוק עתיק על כוחו של האפיפיור, פרייעטו של אוגוסטין הקדוש: Roma Locuta Est, Causa Finita. לאמור: "רומא דיברה, העניין גמור." זה יהיה עתה הכלל בשילטון, כפי הנשואים הגדולים האלה.

בגין דיבר, העניין גמור. כי בגין המתין לרגע זה כמיטע 30 שנה. הוא מאמין באמונה שלמה כי הוא מגלם בגופו את גורל עמי-ישראל. שהוטל עליו מלמעלה לקבוע את ההיסטוריה היהודית לדורות הבאים. הוא מוכרח גם לקחת ב"חשבון שאליו אין לו הרבה זמן. בגין יחליט. בגין יפעל. עמי-ישראל הפך עתה, אובייקט של רצונו. **זוהי העובדה הראשונה, המכריעת, בממשלה זו.**

ימצאותו של משה דיין בממשלה הזאת עלולה להסוות עובדה זו, לפחות בעיני הצופה השיטחי בארץ, ובעיקר בעולם.

משה דיין אינו בא לממשלה זו כמנצח, כשותף המכבי עימו נדוניה חיונית. הוא בא כנרמטא פוליטי, כדא כפיס פוליטי עצמאי כלשהו. התפיס קוד ניתן לו כמעשה-חיסוד יש איש אחד, בגין. כמו אימפרטור רומאני, המעניק מקומ-כבוד דבוי-חנות, כך הרעים כגון את דיון מאשפתות, הנתנים לו מיושרה התלוויה-כנדי כולה כשיגיונו האישי של הקיסר.

הדבר עורר מורת-רוח לא רק אצל כל שותפו בקואליציה, אלא גם במיפלגתו שלו. כשיתוו פרטיות, וגם לא-כ"י-כך פרי טוה, אין אנשי-חרות. נאמניו של בגין, מסתירים את תימהוגם וזעמם על מעשה זה של מנהיגם הנערץ, אך מתיישבים

כדי לתפוס את מלוא המשמעות של מצב זה, יש להבין את טיב המוסד. הוא מורכב מיהודים, המאמינים באמת שהי קדוש-ברוך-הוא נתן בסיני לא רק את התורה, אלא גם את כל ההוראות וההנחיות לעם ישראל לעולם ועד. כבר במעמד הרסיני נקבע אם על אגודת-ישראל להצטרף לממשלת בגין אם לא. אם להצטרף כ"כ או אחרת בעניין נתיחות-מתים או על שליחת צעירים חיים לשדה-הקטל. תפיס קידם של גדולי התורה אינו אלא גלגלות את הרצון האלוהי, המצוי בתורה שבכתב ושבעל-פה, והקובע מראש את כל ההחלטות האקטואליות. בעניינים גדולים כקט"ג.

זהו מוסד שלא נבחר. הוא מורכב מאי-שום סמכותיים, שכל אחד מהם הגיע לאן שהגיע בתוקף הכרת חסידיו בסמכותו ה"מחולטת" עצם מותו. עצם הרכבו, נוגד באופן מוחלט את העיקרון הבסיסי של הדמוקרטיה המודרנית, של שילטון הריב, של זכות המיעוט, של מדינת-חוק.

מושגי ה"הדר" הבית-ר"י עם מעשה כל-י תארי גם וגלוי זה, מעשה של גניבת-מנדט ורמייה, מעשה של שוד פוליטי לאור היום? האין דיון אחראי במישורן הגדולה שבמפלגות הצבאיות של צה"ל? האם לא התערער על חשבון עמי-ישראל? האין הוא מחזיק בידיו רכוש של מיליוני נים, שנגנבו מן הציבור?

כל זה ידוע לבגין היטב. למרות זאת לקח אליו את דיון, ואולי נכון יותר לומר: מ"שום כך הוא לקח אותו. **כי דיון זה, שבא כנסיבות אלה, הוא מכשיר התלוי בו כליבו. הוא לא יקבע דבר. הוא כלי שרביצו. הוא יוכר ליעץ, להמליץ, אך בגין יחליט, ודיון יקפוזן דרום ייבצע.**

האם לקח בגין את דיון כדי להכשיר אותו לתפקיד יורש-העצר? מסופקני. הוא הביא את דיון מן המידבר, מפני שדיון יבצע את מטרותיו הישרות של בגין ב"שיתות-רמייה-ועל-קללות.

בגין עם הרב פרוש: "בגין דיבר, העניין גמור"

במוסד זה תלוי עתה קיומם ה"ממשלה כפי יום ובלג יעה. אבסורד הוא לדבר כעת על "סטאטוס קו", או אף על "כפייה דתית". הדברים הרחיקו לכת הרבה מעבר לכך. **ישראל צעדה צעד מכריע מ"דמוקרטיה לתיאוקרטיה.**

אומנם, גם להבא יהיה קיים, פורמלית, שילטון הרוב. רוב חברי הכנסת יקבע את החוקים ויקיים את הממשלה. אך קיומו של רוב זה יהיה תלוי ברצונם של כמה יהודים קשישים, שהם — קודמיהם — הנגידו להקמת המדינה, מפני שהיא ד"ה את בוא המשיח, היונקים את סמך כותם מצו אלוהי מלפני 3000 שנה ויד"ה, ושעולמם הרוחני גובש בגטאות של מ"זרת-אירופה לפני מאות בשנים. **זוהי העובדה השנייה, הקד"בעת את מהות הממשלה.**

העובדה הרביעית היא ששילית, היא נוגעת למי שאינו מצוי ב"ממשלה. **ד"ש אינה מצוייה בה.**

יש הרבה מן הקומדיה במיפגש בין הליכוד וד"ש. בין הימין העממי, היונק את כוחו מן השכבות הנמוכות ביותר, לבין הימין העילי, העיליתני, היונק את כוחו מן הצמרת החברתית. יגאל ידיו נתקל במנחם בגין, מנהיג סינטי, שהומצא עלי-ידו עצמו ושפוברק עלי-ידו מומחים ליחסי-ציבור, נתקל במנחם ה"ג אמיתי, העשוי ממתנת. התוצאה הי"ה ברורה מראש: ידיו נמוג. **אין ספק שבגין לא ידבר דעה כד"ש**

בממשלת בגין שלושה אלופים. כלפי שלושתם יש לבגין יחס אבהי, ואולי גם משהו מן הקינאה הנטרתת של בן-הגולה בכר-הארץ. אולם כל שלושה — משה דיין, עזר וייצמן, אריק שרון — יעמדו מול בגין כתלמידים לפני הרב. לא יעלה על דעתו של בגין להפקיד בידי צברים נחמדים ושוכבים אלה עניינים כליכך חשובים כמו ההחלטה על מילחמה, על סיפוח, על עמות עם ארצות-הברית. **זוהי העובדה החשובה השנייה בממשלה זו.**

עובדה השנייה שייכת למישור השנה לגמרי. היא נוגעת להרכב הקואליציוני. בגין רצה בהרכב זה, מפני שהוא מתאים בצורה הטובה ביותר ליעדיו. אין בו אף גורם מפריע אחד.

אבל הרכב זה היה אפשרי אך ורק מפני שמוסד כימעט-אלמני, הקרוי "מועצת גדולי התורה", הסכים לכך. **ומי שהקים, יכוד לפרק.**

תמיכת גדולי-התורה בממשלת בגין אי"נה אקט חדיפעמי. ממשלת בגין תהיה זקוקה לקולות אגודת-ישראל בכל הכרעה חשובה. ואגודת ישראל לא תוכל להצביע בלי הסכמת גדולי-התורה.

משמע: למוסד זה, שרוב אזרחי ישראל את אינם יודעים את מהו תו והרכבו, יש עכשיו זכות-זימו מוחלטת על כל החלטות הממשלה. במוסד זה תלוי עתה קיומם ה"ממשלה כפי יום ובלג יעה.

בתוך ממשלתו, ומכחינתו שדו, הוא צדק.

על כף אחת של המאזניים היתה מור נחת הנוחיות של רוב פרלמנטרי גדול ובטוח. אולם יתרון זה לא היה שקול כנגד המיגרעות, שנערמו על הכף הענייה.

ד"ש בתוך הממשלה היתה גורמת לבגין צרות אי-רקי. היומרות של ד"ש לא רק עיצבו אותו, אלא גם הדאיגוהו. אילו היתה ד"ש בקואליציה, היה בגין צריך להיאבק בממשלה על כל החלטה מחלי-טותיה, על כל התנחלות, על כל אקט של סיפוח, על כל מיבצע צבאי.

לבגין אין זמן. הוא רוצה לבצע את אשר הוא בא לבצע, וכמהרה. בניגוד לבני טרויה, לא הכניס בגין את סופיהעץ למיבצרו.

אני מניח שזה היה השיקול המכריע. אך ה"ו, מן הסתם, גם שיקולים נוספים. ד"ש היא מתחרה פוטנציאלית לליכוד. ד"ש בממשלה היתה רוכשת קביעות, כ"מפלגה מן המניין. כמו מנהיגי המערך, מאמינים גם מנהיגי הליכוד כי ד"ש בא"פ הוציאה לא תוכל להתקיים. שהיא תתפרק ותישבר. שם, כי ביטודו של דבר זהו אי"ס מיקרי למדי של אישים, חלקם אי"דיאליסטים וחלקם הגדול קארייריסטים, מחפשי מציאות בשוק-הישיששים הפוליטי. שבאו לד"ש מפני שהיה נדמה להם שזוהי הדרך הקצרה ביותר אל שולחן הממשלה. (אחת ההנאות הקטנות של בגין, בימים אלה, טמונה בוודאי במחשבה שלולא פרש שמואל תמיר מן הליכוד לפני כמה חוד"שים, לא היה מנוס מלהעניק לו תפקיד של שר. רק הצטרפות תמיר לד"ש אי"פ שרה לבגין למנוע את ישיבתו של איש זה, שאותו הוא מתעב, ליד שולחן הממ"שלה. במקומו יושב שם אליעזר שוסטק, שפילג את המרכז החופשי ז"ל).

בגין שוחק כד"ש כמו חתול כי עכבר. הוא בייש אתה, ביזה אתה, תה, השפיה אותה בעיני הבריות. כפי שהשתחווה לפני מועצתי גדוניה-התורה, כן הפגון כוז גמור כלפי מועצת-גדולי-יד.

עתה הושארו לד"ש, למראית-עין, כמה כסאות ליד שולחן הממשלה. אבל בגין דאג שהדלת תהיה כליכך נמוכה. עד ש"אפשר יהיה לעבור רק בהליכה על ארבע מתחתיה, אם לא בזחילה על הגחון. יהיה מעניין בוודאי לעקוב אחרי עת"ה של ד"ש, אם יש כזה. אבל על דרכה של המדינה בשנים הקרובות, ישפיעו 15 ח"כי ד"ש פחות מן הח"כ הבודד, סמי פלאטו-שרון, היכול לספק לליכוד קול ה"עשוי להיות חשוב במצב זה או אחר.

נהנים העיקריים מן ההפך יהיו הליברלים. בהעדר הדי-שאים, יקבעו הם לבדם את המדיניות הכלכלית והחב"רית של הממשלה.

למנחם בגין לא יהיו הזמן והרצון לע"סוק בעניינים אלה. בכך הוא מצטרף ל"מסורת של כל ראשי ממשלות ישראל עד כה, מלבד פ"ה אשכול.

הפילוסופיה החברתית והכרי כרית של "הדיברלים" באה ל"דו כיטוי מושגים כמעשה אחד, שאמר את הכ"ז הזמנתו של הפרופסור מילטון פרידמן.

פרידמן זה מחזק בעיני הכלכלנים, גם הימניים שבהם, כמו הרב מאיר כהנא מחזק בעיני המדינאים, גם הימניים. הוא מייצג את הימין האולטרה-קיצוני, המבד"את הימין המכוווד.

יש בעולם כלכלנים לא-י"ספור. רבים מהם יהודים, ורבים מהם אנשי ימין כ"שי ריס"למהדרין. מי שבהר מכל אלה דווקא במילטון פרידמן, הדביק לעצמו תווית ברורה למדי. **הזרזר "ליברלי" ה"ך אצל עורב שחור מאד.**

הן, אם כן, הקלסטרון של הממשלה החדשה. בעניינים המדיניים, ענייני החיים והמר וות, השלוש והמילחמה יקבע מנחם בגין, לבדו.

בעניינים הרוחניים תקבע מועצת גדו"לי-התורה. בעניינים כלכליים וחברתיים תקבע ה"ריאקציה השחורה של מילטון פרידמן, מ"ז טוב.